

Postanowienie z dnia 11 października 2001 r., IV CZ 140/01

Postanowienie sądu rejestrowego o wpisie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością do rejestru handlowego (Krajowego Rejestru Sądowego), wydane po ponownym rozpoznaniu sprawy, ma charakter postanowienia w przedmiocie wpisu podmiotu podlegającego rejestracji, pomimo że wpis dotyczący tego podmiotu już istnieje w rejestrze.

Sędzia SN Filomena Barczewska (przewodniczący)

Sędzia SN Zbigniew Kwaśniewski

Sędzia SN Henryk Pietrkowski (sprawozdawca)

Sąd Najwyższy w sprawie z wniosku „M.-B.”, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. z udziałem Stefana G. i Zdzisława Z. o wpis spółki do rejestru, po rozpoznaniu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu niejawnym w dniu 11 października 2001 r. zażalenia uczestników na postanowienie Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 28 czerwca 2001 r.

oddalił zażalenie i zasądził od uczestników na rzecz wnioskodawczynie kwotę 500 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w Białymstoku postanowieniem z dnia 28 czerwca 2001 r. odrzucił kasację uczestników postępowania Stefana G. i Zdzisława Z. od postanowienia tego Sądu oddalającego apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 27 lipca 2000 r., który rozpoznając ponownie – na skutek uchylenia przez sąd drugiej instancji wcześniejszego postanowienia o wpisie i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania – wniosek „M.-B.” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością zarządził wpisanie tej spółki do rejestru handlowego i stwierdził w uzasadnieniu, że stanowi ono podstawę dla już istniejącego wpisu w tym rejestrze.

Postanowienie Sądu Okręgowego o odrzuceniu kasacji uzasadnione zostało stwierdzeniem, że kasacja dotyczy postanowienia o wpisanie spółki do rejestru. Jest to zatem pierwszy wpis. Zgodnie z § 45 ust. 1 w związku z § 7 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 1996 r. w sprawie określenia wysokości wpisów w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 154, poz. 753 ze zm. – dalej "rozp.wpis."), kasacja powinna zostać opłacona całym wpisem stałym w kwocie 800 zł. Wobec tego, że pełnomocnik skarżących wnosząc kasację opłacił ją wpisem w kwocie 400 zł, należało ją jako nienależycie opłaconą odrzucić na podstawie art. 17 ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 24, poz. 110 ze zm.).

W zażaleniu uczestnicy Stefan G. i Zdzisław Z. wyrazili pogląd, że zaskarżone kasacją postanowienie nie dotyczy pierwszego wpisu wnioskodawcy do rejestru, lecz wpisu o dokonanie zmiany wpisu dotyczącego podmiotu już wpisanego do rejestru przedsiębiorców. Uzasadniało to uiszczenie, zgodnie z § 45 ust. 5 rozp.wpis., wpisu stałego w kwocie 400 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje: (...)

Ocena zasadności wniesionego zażalenia sprowadza się do kwestii, czy wydane – po uchyleniu postanowienia sądu rejestrowego zarządzającego wpis do rejestru handlowego spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania – postanowienie tej samej treści (postanowienie zarządzające wpis tej spółki do Krajowego Rejestru Sądowego), jest postanowieniem wydanym na skutek rozpoznania wniosku o wpis (§ 45 ust. 1), czy też jest postanowieniem wydanym w następstwie rozpoznania wniosku o dokonanie zmiany wpisu dotyczącego podmiotu wpisanego do rejestru przedsiębiorców (§ 45 ust. 5).

Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 15 marca 1991 r., III CZP 13/91 (OSNC 1991, nr 7, poz. 77), której nadał moc zasady prawnej, zajął się odpowiedzią na pytanie, co się dzieje z wpisem spółki kapitałowej do rejestru handlowego, jeżeli postanowienie sądu rejestrowego zarządzające wpis określonej spółki zostało uchylone przez Sąd Najwyższy na skutek rewizji nadzwyczajnej. Udzielając odpowiedzi wyjaśnił, że w razie uchylenia postanowienia o wpisie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością do rejestru handlowego konieczne staje się wykorzystanie drogi przewidzianej w art. 173 k.h. Uchylenie takiego postanowienia należy rozumieć jako ustalenie, że po zarejestrowaniu spółki stwierdzone zostały

"braki, wynikłe z niedopełnienia przepisów prawa" (art. 173 § 1 k.h.). Sąd rejestrowy jest związany tym stwierdzeniem w tym sensie, że nie może przyjąć, iż wspomniane braki nie wystąpiły. Sąd rejestrowy powinien zatem z urzędu podjąć postępowanie naprawcze przewidziane w art. 173 § 1 k.h., wezwać spółkę do usunięcia braków i wyznaczyć jej w tym celu odpowiedni termin. Usunięcie braków, jeżeli nastąpi w terminie wyznaczonym przez sąd rejestrowy, skutkuje wydaniem postanowienia zarządzającego ponownie wpis.

W świetle tego wywodu, którym posłużyć się można także przy ocenie sytuacji procesowej zaistniałej w rozpoznawanej sprawie, uchylenie postanowienia sądu rejestrowego zarządzającego wpis do rejestru handlowego (obecnie do Krajowego Rejestru Sądowego) i przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania nie stanowi podstawy do wykreślenia spółki przez sąd rejestrowy.

Kierując się taką wykładnią art. 173 § 1 k.h., którego treść zbieżna jest z art. 172 § 1 k.s.h., uznać należy, że uchylenie postanowienia zarządzającego wpis spółki z ograniczoną odpowiedzialnością do rejestru handlowego (obecnie do Krajowego Rejestru Sądowego), nie skutkuje wykreśleniem tego podmiotu z rejestru oraz nie prowadzi – jak błędnie założyli skarżący – do zmiany charakteru ponownie wydanego postanowienia. Nadal jest to postanowienie wydane na skutek złożonego wniosku o zarejestrowanie spółki w rejestrze handlowym, współcześnie określanego jako wniosek o zarejestrowanie podmiotu w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym. Ponownie wydane postanowienie o wpisie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością do rejestru, stanowi – jak trafnie zaznaczył Sąd rejestrowy – podstawę dla wpisu istniejącego już w rejestrze. Postanowieniem tym nie dokonuje się zmiany wpisu istniejącego w rejestrze; nie ma ono – wbrew twierdzeniom skarżących – nic wspólnego z postanowieniem, które sąd rejestrowy wydaje w wyniku uwzględnienia wniosku o dokonanie zmiany wpisu dotyczącego podmiotu już wpisanego. Uwagi te z oczywistych względów dotyczą zaskarżonego kasacją postanowienia Sądu Okręgowego z dnia z dnia 6 kwietnia 2001 r., oddalającego apelację uczestników postępowania. Kasacja od tego postanowienia powinna zatem zostać opłacona wpisem stałym w kwocie 800 zł (§ 45 ust. 1 w związku z § 7 ust. 1 pkt 4 rozp.wpis.). (...)

Z przytoczonych względów zażalenie, jako bezzasadne, należało oddalić na podstawie art. 385 w związku z art. 393¹⁸ § 3 i art. 397 § 2 k.p.c.

